

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 stycznia 2015 r.,
sprawy A. P. i J. Z. skazanych z art. 280 § 1 kk i innych
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 6 marca 2014 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.
z dnia 8 listopada 2013 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić obie kasacje obrońców skazanych jako oczywiście bezzasadne;**
- 2. zwolnić skazanych A. P. i J. Z. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. w sprawie prowadzonej przeciwko A. P. i J. Z., wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt ... (...):

1. A. P. uniewinnił od zarzutu rozboju na osobie M. R. i kosztami postępowania w tym zakresie obciążył Skarb Państwa,
2. A. P. uznał za winnego tego, że w dniu 10 sierpnia 2012 r. w B. przy ul. C. działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. używając przemocy dokonał rozboju na osobie J. M. w ten sposób, że kopiąc idącą pokrzywdzoną w plecy spowodował jej przewrócenie się na twarz na twarde podłoże, a następnie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torby z zawartością portfela, dowodu osobistego na nazwisko

J.M., kosmetyczki, kluczy, parasolki o łącznej wartości 45 zł, pieniędzy w kwocie 30 zł, telefonu marki E. o nr imei [...] i wartości co najmniej 75 zł z doładowaniem na kartę na sumę 200 zł, czym spowodował szkodę ogólnej wartości 350 zł z tytułu utraconych przedmiotów, powodując u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci urazu głowy z krótkotrwałą utratą przytomności, rany tłuczonej okolicy łuku brwiowego prawego, złamania kości szczęki prawej bez przemieszczenia, złamania ściany bocznej oczodołu prawego z niewielkim odłamek kostnym wewnątrz oczodołu, złamania I kości kciuka lewego, złamania kości barku prawego oraz ogólnych potłuczeń naruszających czynności działania narządów ciała na okres powyżej 7 dni, przy czym czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 24.06.2010 r. sygn. akt ... (...), zmienionego następnie wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 17.11.2010 r., sygn. akt ... (...) za czyny z art. 224 § 2 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 217 § 1 k.k. i inne, którą odbył w okresie od 20.06.2011 r. do 20.02.2012r., tj. uznał go za winnego przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

3. A. P. uznał za winnego tego, że w dniu 13 sierpnia 2012r. w B. przy ul. M. na terenie sklepu „I.” podczas i w związku z pełnieniem przez funkcjonariusza policji – K. M. obowiązków służbowych, stosując przemoc zmusił tego funkcjonariusza do zaniechania prawnej czynności służbowej polegającej na jego zatrzymaniu w ten sposób, że po okazaniu przez funkcjonariusza policji legitymacji służbowej podjął próbę ucieczki, podczas której szarpał się z K. M. i uderzył go prawą dłoń w głowę, przy czym czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 24.06.2010 r. sygn. akt ... (...), zmienionego następnie wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 17.11.2010 r., sygn. akt ... (...) za czyny z art. 224 § 2 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 217 § 1 k.k. i inne, którą odbył w okresie od 20.06.2011 r. do 20.02.2012 r. tj. uznał go za

winnego przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności,

4. A. P. uznał za winnego tego, że w dniu 13 sierpnia 2012 r. w B., przy ul. M. i ul. O., wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał folię aluminiową z zawartością białego proszku o masie netto 0,56 grama zawierającego amfetaminę, tj. uznał go za winnego popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

5. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec A. P. powyżej w punktach 2 do 4 i w ich miejsce wymierzył mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

6. J. Z. uznał za winnego tego, że w dniu 7 sierpnia 2012 r. w B. przy ul. K. na wysokości bloku nr [...] i [...], działając wspólnie i w porozumieniu z innym mężczyzną używając przemocy dokonał rozboju na osobie M. R. w ten sposób, że uderzając pokrzywdzoną w tył głowy, a następnie bijąc pięściami w głowę dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki z zawartością pieniędzy w kwocie 540 zł, dowodu osobistego na nazwisko M. R., telefonu komórkowego marki S. o numerze imei [...] wartości około 400 zł, portfela ze skóry, parasolki, kluczy, długopisów, karty - klucza wejściowego do miejsca pracy, ogólnej wartości 955 zł na szkodę M. R. oraz pieniędzy w kwocie 339 zł, karty bankomatowej S. Bank i karty na zakupy w sklepie T. na szkodę S. W., powodując jednocześnie u M. R. obrażenia ciała w postaci rany tłuczonej małżowiny usznej lewej oraz wargi dolnej, stłuczenia tkanek (krwiaki podskórne, otarcia naskórka) okolicy kończyn górnych i dolnych naruszających czynności działania organizmu na okres nie przekraczający dni 7, przy czym czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w B. z dnia 05.08.2010 r., sygn. akt ... (...) za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., którą odbył w dniach od 30.09.2009 r. do 17.12.2011 r., z zaliczeniem okresu od 29.04.2009 r. do 11.09.2009 r., tj. uznał go za winnego przestępstwa z art.

280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

7. J. Z. uznał za winnego tego, że w dniu 10 sierpnia 2012 r. w B. przy ul. C., działając wspólnie i w porozumieniu z A. P., używając przemocy dokonał rozboju na osobie J.M. w ten sposób, że kopiąc idącą pokrzywdzoną w plecy spowodował jej przewrócenie się na twarz na twarde podłoże, a następnie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torby z zawartością portfela, dowodu osobistego na nazwisko J. M., kosmetyczki, kluczy, parasolki o łącznej wartości 45 zł, pieniędzy w kwocie 30 zł, telefonu komórkowego marki E. o nr imei [...] o wartości co najmniej 75 zł z doładowaniem na kartę na sumę 200 zł, czym spowodował szkodę ogólnej wartości 350 zł z tytułu utraconych przedmiotów, powodując u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci urazu głowy z krótkotrwałą utratą przytomności, rany tłuczonej okolicy łuku brwiowego prawego, złamania kości szczęki prawej bez przemieszczenia, złamania ściany bocznej oczodołu prawego z niewielkim odłamek kostnym wewnątrz oczodołu, złamania I kości kciuka lewego, złamania kości barku prawego oraz ogólnych potłuczeń naruszających czynności działania narządów ciała na okres powyżej 7 dni, przy czym czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w B. z dnia 05.08.2010 r., sygn. akt ... (...) za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., którą odbył w dniach od 30.09.2009 r. do 17.12.2011 r., z zaliczeniem okresu od 29.04.2009 r. do 11.09.2009 r., tj. uznał go za winnego przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

8. uznał, że czyny przypisane J. Z. powyżej w punktach 6 i 7 stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 §1 k.k., wymierzył za nie J. Z. karę 6 lat pozbawienia wolności,

9. J Z. uznał za winnego tego, że w dniu 25 czerwca 2012 r. w B. przy ul. S., na klatce schodowej bloku, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki damskiej należącej do I. W. w ten sposób, że wyrwał z rąk pokrzywdzonej torebkę z zawartością dowodu osobistego wystawionego na

nazwisko I. W., legitymacji emeryta - rencisty, druków opłat P. na nazwisko P. W., wydruków bankowych, portfela z pieniędzmi w kwocie 100 zł, pieniędzy w kwocie 1100 zł i parasolki powodując straty w łącznej wysokości 1300 zł na szkodę I. W. przy czym czynu powyższego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia kary 2 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej na mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w B. z dnia 05.08.2010 r., sygn. akt ... [...] za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 §1 k.k., którą odbył w dniach od 30.09.2009 r. do 17.12.2011 r., z zaliczeniem okresu od 29.04.2009 r. do 11.09.2009 r., tj. uznał go za winnego przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

10. na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec J. Z. powyżej w punktach 8 i 9, a w ich miejsce wymierzył mu karę łączną 7 lat pozbawienia wolności,

11. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał A. P. i J. Z. solidarnie do naprawienia szkody wyrządzonej czynami z punktów 2 i 7 poprzez zapłatę na rzecz J. M. kwoty 350 zł,

12. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał J. Z. do naprawienia szkody wyrządzonej czynem z punktu 6, przez zapłatę na rzecz M. R. kwoty 955 zł,

13. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał J. Z. do naprawienia szkody wyrządzonej czynem z punktu 6 poprzez zapłatę na rzecz S. W. kwoty 339 zł,

14. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał J. Z. do naprawienia szkody wyrządzonej czynem z punktu 9 poprzez zapłatę na rzecz I. W. kwoty 1300 zł,

15. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek przez zniszczenie amfetaminy wraz z opakowaniem zatrzymanych u oskarżonego A. P., wskazanych w punkcie 1 wykazu dowodów rzeczowych na k. 607 akt (... (...)),

16. na podstawie art. 415 § 2 i 3 k.p.k. pozostawił bez rozpoznania wszystkie powództwa cywilne wytoczone przez prokuratora na rzecz pokrzywdzonych przeciwko oskarżonemu,

17. zwolnił obydwu oskarżonych z ponoszenia kosztów sądowych w całości, obciążając nimi Skarb Państwa (k. 1225 - 1227v).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonych i ich obrońców wyrokiem z 6 marca 2014 r., sygn. akt ... (...), Sąd Okręgowy w B. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną wymiaru kary orzeczonej wobec oskarżonego J. Z. w punkcie 8 przyjął przepis art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz przypisany wyżej wymieniony czyn w punkcie 9 zakwalifikował z art. 278 §1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (k. 1360-1360v).

Powyższy wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony kasacjami przez obrońców skazanych A. P. i J. Z.

Obrońca skazanego A. P., na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. przepisu art. 7 k.p.k., poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a nadto wybiórczą i bezkrytyczną jego analizę, a w konsekwencji uznanie, że oskarżony A. P. dopuścił się przestępstwa rozboju na osobie J. M., podczas gdy w żaden sposób nie wskazuje na to zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności zeznania świadków oraz samej pokrzywdzonej,
- rażące naruszenie przepisu art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., przez wybiórcze oraz pozbawione pogłębionej analizy odniesienie się do zarzutów podniesionych w apelacji, a w konsekwencji niedostateczne ich rozważenie; nadto czynienie rozważań w tym zakresie z pominięciem niektórych okoliczności wskazanych przez obrońcę w uzasadnieniu środka odwoławczego,
- rażące naruszenie art. 440 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt. 2 k.p.k. poprzez niedostrzeżenie przez Sąd Odwoławczy rażących uchybień popełnionych przez Sąd I instancji, tj. różnicę między opisem sprawy przez świadka M. K., a rzeczywistym wyglądem oskarżonego A.P.

Powołując się na powyższe, na zasadzie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w B. i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w B. oraz przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego J. Z. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości i na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 526 § 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, mianowicie art. 7 i 5 § 2 k.p.k., poprzez dokonanie przez Sąd w sposób dowolny oceny dowodów, popełnienie logicznych błędów oraz wyciągnięcie wniosków wbrew wskazaniom wiedzy i doświadczeniu życiowemu, co spowodowało błędne przyjęcie, iż J. Z. popełnił zarzucane mu przestępstwa.

W związku z tym na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. wniósł on o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania, w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w B. w odpowiedzi na obydwie kasacje wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie trzeba zaznaczyć, że wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia wydanego w tej sprawie, w ramach postępowania kasacyjnego, złożył jedynie skazany J. Z. Dlatego też Sąd Najwyższy na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 423 § 1 a k.p.k. ograniczył zakres uzasadnienia jedynie do tych części wyroku, których wniosek dotyczy.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się niezasadna w stopniu oczywistym, dlatego też została oddalona w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

Analiza treści zarzutu podniesionego w kasacji wskazuje, że jej autorka pod pozorem rażącej obrazy przepisów postępowania w istocie kwestionuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji oraz zaakceptowane przez Sąd odwoławczy w zakresie udziału J. Z. w inkryminowanych zdarzeniach polegających na popełnieniu przestępstw rozboju na osobach M. R., J. M. oraz przestępstwa kradzieży torebki z jej zawartością na szkodę I. W. Podnoszenie takiego zarzutu nie mieści się w katalogu podstaw kasacyjnych przewidzianych w art. 523 § 1 k.p.k.

Jednocześnie formułując zarzut rażącego naruszenia art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k. obrońca nie wiąże go z przebiegiem postępowania odwoławczego, albowiem nie stawia zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k., czy art. 457 § 3 k.p.k. Obrońca neguje rezultaty oceny przez Sąd meriti dowodu z zeznań świadków M. R., J. S. i P. D. oraz nagrań z monitoringu zarejestrowanych w marketach L., B. i I., w zakresie ich wpływu na rekonstrukcję stanu faktycznego i zdaje się oczekiwać, iż Sąd Najwyższy, nie bacząc na ograniczenia przewidziane w art. 523 § 1 k.p.k., dokona ponownej weryfikacji argumentacji Sądu Rejonowego oraz poczyni własne ustalenia faktyczne, dokonując w ten sposób kontroli apelacyjnej wyroków Sądów obu instancji, która w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalna.

W odniesieniu do kwestii nie powołania przez oskarżyciela publicznego J. S. na świadka i nie zwrócenia na ten aspekt uwagi przez procedujące w sprawie sądy, wskazać należy – co też słusznie dostrzega Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację – że osoba ta nie została powołana na świadka w postępowaniu przygotowawczym, albowiem dopiero na rozprawie w dniu 29 stycznia 2013 r. świadek P. D. zeznał, że wyżej wymieniona kobieta widziała zdarzenie na ul. K. (k. 788-793). Dlatego też sugestie autorki kasacji, co do stroniczości Sądów obu instancji należy uznać za dowolne, tym bardziej, że zeznania świadka J. S. były przedmiotem rzetelnej oceny Sądu Rejonowego (s.19-20 uzasadnienia SR), która została zaakceptowana przez Sąd Okręgowy.

Podkreślić również należy, że kontroli kasacyjnej podlega wyłącznie sposób oceny dowodów w ramach standardów przewidzianych w art. 7 k.p.k., podczas gdy kasacja poza szeroką argumentacją, iż Sąd odwoławczy powinien w istniejącym układzie dowodów powziąć wątpliwości, co do popełnienia przez skazanego zarzucanych mu przestępstw i postąpić zgodnie z zasadą określoną w art. 5 § 2 k.p.k., nie wykazuje, że doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Obrazy art. 7 k.p.k. nie stanowi także fakt, że w ocenie strony poczynione ustalenia faktyczne i ocena dowodów jest dla skazanego niekorzystna i nie spełnia jego oczekiwań.

Marginalnie trzeba zaznaczyć, że skarżąca argumentując podniesiony w kasacji zarzut rażącego naruszenia art. 7 i 5 § 2 k.p.k. nie dostrzega rzeczywistej wymowy materiału dowodowego, a w szczególności zeznań wskazanej przez Sąd I

instancji części świadków (s. 9-10 uzasadnienia SR), których relacja pozwala dostrzec koincydencję czasowo – przestrzenną pomiędzy zachowaniem sprawców opisanych przez pokrzywdzone, a nagraniami oskarżonych z kamer monitoringu, także w kontekście zmiennych wyjaśnień J. Z., które oprócz negacji stawianych mu zarzutów zawierają również jego częściowe przyznanie się do dokonania przypisanych mu przestępstw.

Wobec powyższego, nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniesionej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu, jako oczywiście bezzasadnej. Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, albowiem uznał, że ich uiszczenie byłoby dla zobowiązanego zbyt uciążliwe, ponieważ aktualnie przebywa on w zakładzie karnym i ma ograniczone możliwości zarobkowe.